

یادداشت شفاهی

آقای روحانی پاسخ دهد!

گزارش مجلس در خصوص عملکرد رئیس جمهور سابق برای مقابله با کرونا دیروز قرائت شد، بررسی اقدامات دولت قبل در مورد نحوه برخورد با بیماری کرونا و کنترل و همچنین مقابله با شیوع آن از جنبه‌های مختلف قابل بررسی است. از یکسو واکسن به صورت کافی وارد نمی‌شد اما در نقطه مقابل دارو وارد می‌شد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که اگر همان مبلغی که برای ورود دارو هزینه می‌کردند برای خرید واکسن در نظر می‌گرفتند می‌توانستیم تعداد زیادی واکسن دریافت کنیم و بااین کار تا حدود زیادی جلوی شیوع بیشتر کرونا را می‌گرفتیم. اساسا معلوم نیست که به چه علتی واکسن وارد نشده است.

کسانی که از رانت واردات داروی رم‌سیوربر برخوردار بودند به راحتی این دارو را وارد می‌کردند. در چنین شرایطی آمار ابتلا بالا می‌رفت و در زمانی که حال مبتلایان وخیم می‌شد، مصرف رم‌دسیور هم بالا می‌رفت. با این وصف ما می‌توانستیم با ورود بیشتر دارو، بیماری را تا حدود زیادی کنترل کنیم.

گذشته از این در حالی‌که ما پیک‌های چندباره کرونا را در کشور داشتیم مسافرت و تردد بین شهرها به سهولت صورت می‌گرفت و کنترلی روی مبادی خروجی و ورود شهرها صورت نمی‌گرفت. به همین خاطر در ایام تعطیلات و نوروز ما شاهد احزاد گسترده مسافران در شهرهای توریستی بودیم و این مساله به گستردگی کرونا و بالا رفتن میزان مبتلایان شدت می‌بخشید.

در عین حال باید خاطرنشان کرد گزارشی که دیروز قرائت شد نتیجه بررسی‌های نمایندگان مجلس است و هنوز تا مرحله اثبات جرم و خطا از منظر قضایی فاصله داریم و باید مراجع قضایی در این زمینه تصمیم بگیرند.

از سویی دیگر باید توضیحات مسوولان وقت را درباره نحوه عملکرد و اقدامات آنها در ستاد ملی کرونا شنید و بعد پیرامون آن ارزیابی و دآوری داشت. بالاخره مسوولان وقت باید پاسخ دهند که علت نخریدن واکسن در دوره آقای روحانی چه بود. نکته دیگر این‌که از زمان شیوع کرونا تصمیمات از سوی دولت وقت برای مقابله با آن صورت گرفت اما این اقدامات آنچه‌ان که انتظار می‌رفت مفید به فایده نبوده و به همین خاطر به امنیت جانی و بهداشتی مردم در این دوران آسیب‌های فراوانی وارد شده است.

عادی‌انگاری شرایط از سوی مسوولان در برخی مواقع در شرایطی صورت می‌گرفت که روز به روز بر آمار فوت‌شدگان و مبتلایان اضافه می‌شد.

در عین حال مبالغه بسیار زیادی از زیات حمایت از تولید واکسن داخلی انجام شد و متأسفانه تاکنون نتیجه مثبتی را از تولید واکسن در داخل ایران شاهد نبودیم. طبعاً این مساله جای سوال دارد. هم‌تولد کنندگان واکسن‌که ادعاهای فراوانی را درباره تولید انبوه واکسن داشتند باید توضیح دهند که چرا این وعده را به مردم دادند و علت عملی نشدن این وعده‌ها چه بود؟

درکنار این تلاش مجلس برای بررسی و ارزیابی اقدامات دولت پیشین به ویژه در حوزه کرونا اما باید به این نکته اشاره کرد که ای کاش مجلس این تلاش‌ها و ارزیابی از اقدامات را در دورانی که رئیس جمهور پیشین هنوز بر سرکار بود انجام می‌داد و درباره اقدامات او و دیگر مسوولان در حوزه ستاد ملی مبارزه با کرونا توضیح می‌خواست و دلایل آنها را می‌شنید و اگر از دلایل قانع نمی‌شد اقدامات لازم را انجام می‌داد.

همان موقع هم بعد از ارزیابی مجلس یا رئیس‌جمهور وقت اقدامات و رویه خود را اصلاح می‌کرد یا نسبت به آن می‌بایست پاسخگو باشد.

از این رو به نظر می‌رسد که اگر این واکنش قوی در دوران فعالیت دولت پیشین صورت می‌گرفت تاثیر بیشتری داشت. بنابراین شایسته آن است برای این‌که چنین رویه‌هایی تکرار نشود در زمان حضور مسوولان در مناصب خود نسبت به اقدامات آنها بررسی‌ها و تحقیق و تفحص‌ها صورت گیرد و به آینده موکول نشود.

پرونده ترک فعل روحانی در ستاد کرونا روز گذشته به قوه قضاییه ارسال شد

عکس:

سایت ریاست جمهوری

محدودیت‌های کرونایی تا عبور از پیک ششم ادامه خواهد داشت

احمد وحیدی، وزیر کشور در حاشیه جلسه ستادملی کرونا که در این وزارتخانه برگزار شد، در جمع خبرنگاران بیان کرد: موضوع جلسه قرارگاه کرونا درباره نگرانی‌های پیک ششم بود و با توجه به قرمز شدن ۲۲ شهر و احتمال اضافه شدن به تعداد این شهرها، کاملاً باید به پیک ششم حساس باشیم.

مجلس به موضوع عملکرد دولت روحانی در مدیریت بحران کرونا ورود و گزارش این عملکرد را به قوه قضاییه ارسال کرد

روحانی به دادگاه می‌رود؟

پس از همه‌گیری کرونا در کشور، میدانی برای آزمون مسوولیت‌پذیری و کار عملیاتی دولت پدید آمد. اما متأسفانه برخی اقدامات و تصمیمات غیرکارشناسانه حسن روحانی، رئیس وقت ستاد ملی کرونا باعث شد عموم مردم از عملکرد ستادملی کرونا در کنترل درمان این بیماری رضایت نداشته باشند. برگزاری جلسات و مصوبات متعدد با خروجی تقریباً هیچ در مهار کرونا، مردم را دچار ضربهای جبران‌ناپذیر مادی و معنوی کرد که در این خصوص می‌توان به مواردی همچون تصمیمات اشتباه رئیس جمهور در ایام پایانی سال ۱۳۹۹ و عادی‌انگاری وضعیت بیماری در نوروز ۱۴۰۰، برخورد ناشایست در مقابل هشدارهای نظارتی، تصمیمات نامناسب و متناقض به عنوان رئیس ستاد و عملکرد بسیار ضعیف در مدیریت واردات، تولید و توزیع واکسن کرونا و... نام برد. در نهایت، روز گذشته گزارش کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در مورد عملکرد رئیس وقت ستادملی کرونا (رئیس جمهور سابق) در دستور کار جلسه علنی قرار گرفت و ۱۶۷ نماینده از ۲۳۴ نماینده حاضر در صحن علنی مجلس پس از قرائت گزارش بررسی عملکرد روحانی در ستادملی مقابله با کرونا با ارجاع این پرونده به قوه قضاییه به منظور بررسی تخلفات صورت گرفته، موافقت کردند تا در اسرع وقت قوه قضاییه با ترک فعل‌های صورت گرفته توسط شخص حسن روحانی در ستاد کرونا برخورد کند؛ البته همان دیروز، دادستان کل کشور هم به خبر شکایت از روحانی به دلیل ترک فعل در دوران کرونا واکنش نشان داد و گفت ان شاء... در فرصت مناسب‌تری پاسخ می‌دهم. با همه این پیگیری‌ها حالا عملکرد روحانی پیش چشم مردم است و آنها می‌خواهند ببینند با این حجم از تخلفات عیان، آیا او راهی دادگاه و پیشگاه عدالت خواهد شد یا خیر.

گروه سیاسی

ناراضیتی مردم از عملکرد

ضد کرونایی

در شروع جنگ تن به تن با ویروس‌ی که هر روز از تعداد مردم کم می‌کرد و مرگ روی مرگ می‌گذاشت و آنها بدون پناه درگیر رنج و هزینه‌های مادی و معنوی این بیماری جهانی بودند، احساس بی‌دولتی و بی‌پناهی امان‌شان را بریده بود. مواجهه با بلای کرونا دیگر قیمت سکه، ارز، دلار و طلا نبود که دولت بتواند با حرف‌درمانی، آن را به مذاکرات گرم بزند و بگوید آب خوردن مردم هم در گرو برجام است؛ هرچند در اواخر عمر دولت قبل این شگفتانه هم رقم خورد و آنها امتیاز این مرحله را هم از دست ندادند و حتی در برابر مرگ و کمبود واردات واکسن از FATF گفتند؛ سرابی که بعد از انتخابات راستی آزمایی شد و با واردات گسترده واکسن هیچ‌کس آن دورو‌ها را باور نکرد؛ بگیریم.

با کرونا هم‌سفر شوید!

تز اجرایی شده رئیس‌جمهور قبل در نوروز همین امسال یکی دیگر از مصادیق ترک فعل شناخته شده است. درحالی‌که با وجود هشدارهای متخصصان نسبت به شکننده بودن وضعیت و خطر وقوع موج چهارم کرونا از بهمن ۱۳۹۹، بازگذاشتن مسیرهای جاده‌ای و سفرهای نوروزی سبب شد ترس‌ها تبدیل به واقعیت شود؛ کشور به یک پیک طولانی و پرکشته رفته و عملاً زحمات چندین ماهه کادر درمان از دست برود. در این میان مانند همیشه عمده تقصیر به گردن مردم انداخته شد که با رفتارهای پرخطر خود در عید نوروز مانند رعایت نکردن شیوه‌نامه‌های بهداشتی، دید و بازدید نوروز، سفر و خریدهای عید، این موج خطرناک را رقم زده‌اند ولی این درحالی بود که به تبع رنگ‌بندی شهرها در آن زمان طبق مقررات مصوب ستادملی مقابله با کرونا، پیش از تعطیلات نوروز هیچ مقرراتی جدی برای محدودیت سفرها در نظر گرفته نشد. یعنی با این‌که مسوولان

بلوای سفر به ترکیه

سعید نمکی، وزیر وقت بهداشت در پایان سال ۱۳۹۹ درباره ممنوعیت سفرهای نوروزی گفته بود: تقاضا می‌کنم که حتی اگر همه دروازه‌ها باز شد، حضرت عباسی سفر نروید. رفتن همانا و گرفتارشدن در این دام هم همان. چند روز بعد از این سخن، مصوبه ستادملی کرونا درباره سفرهای نوروزی اعلام شد و متأسفانه سفر به همه شهرها به جز شهرهای با رنگ نارنجی و قرمز کرونایی آزاد اعلام شد و این یعنی عملاً سفر به بیشتر نقاط کشور آزاد گذاشته شد. با توجه به این‌که سیگنال مثبت سفرهای نوروزی توسط مسوولان صادر شد بیشتر مردم بدون جریمه سفر کردند و برخی هم جریمه را به جان خریدند و قرنطینه یک‌ساله را شکسته و راهی سفر شدند و نتیجه هم این شد که در سال نو

وی افزود: راجع به تقویت طرح شهید سلیمانی از حیث مراقبت‌ها و غربالگری‌ها و تست‌های سریع و پی‌سی‌آر تاکید و قرار شد توسعه پیدا کند و برای شهرهای قرمز، گروه‌های خاصی ارسال شود تا آنجا تلاش کنند با کمک عزیزان حاضر در محل، بیماری کنترل شود و در شهرهای نارنجی هم تلاش شود تا قرمز نشوند.

و باید یک تلاش همه جانبه برای این امر صورت بگیرد.

وحیدی درخصوص آخرین تصمیم‌گیری‌ها درمورد محدودیت‌ها بیان کرد: راجع به محدودیت‌ها تغییری حاصل نشده است و آن محدودیت‌ها تا عبور از پیک ششم ادامه خواهد داشت.

از شنبه همه چیز درست می‌شود!

با وجود تصمیمات غیرکارشناسی و غیراصولی هر بار رئیس‌جمهور قبل وعده کرد «همه چیز به روال عادی» بازخواهدگشت، اما چند روز پس از اظهارات او آمار مبتلایان و قربانیان بیماری کرونا در وضعیت بحرانی قرار گرفت. آن‌طور که کمیسیون بهداشت مجلس هم در گزارش خود تاکید کرد رئیس‌جمهور به عنوان رئیس ستاد مقابله با کرونا، زیربار قرنطینه فراگیر نفت و توصیه چهره‌ها و مجامع علمی و پزشکی برای تغییر در «سیاستگذاری‌های مقابله با ویروس کرونا» را نادیده گرفت. مثلاً در همان روزهای شروع این بیماری یعنی ۱۶ اسفند ۱۳۹۸ روحانی گفت همان‌گونه که از بیماری دشوار آنفلوآنزای H1N1 عبور کردیم از کرونا نیز عبور خواهیم کرد و از شنبه همه چیز به روال عادی برمی‌گردد؛ یا در مورد دیگری در ۲۵ اسفند ۱۳۹۸ روحانی مدعی شد چیزی به نام قرنطینه نداریم، این‌که شایع‌شده در تهران یا بعضی شهرها برخی فروشگاه‌ها و برخی مشاغل قرنطینه هستند، اصلاً چنین چیزی وجود ندارد. نه امروز قرنطینه است، نه ایام نوروز، نه بعد و قبلش و همه در کسب‌وکار و فعالیت خود آزادند. اوج این اظهارنظر هم شاید به نوعی در گفته‌های «اردیبهشت ۱۳۹۹ رقم خورد که گفت: رهبران دنیا راه‌کار خواستند؛ نمی‌خواهم اسم ببرم. بعضی رهبران کشورها بودند که از من سوال می‌کردند، شما چگونه از فاصله اجتماعی به فاصله‌هوشمند آمدید و سه منطقه سفید، زرد و قرمز را اعلام کردید و مبنای‌تان چیست و می‌خواهید چه کار کنید.

رویای واکسن کرونا

یکی از اقدامات بسیار مهمی که دولت روحانی می‌توانست برای کنترل همه‌گیری انجام بدهد می‌توانست واکسیناسیون عمومی را پیش ببرد در حالی‌که تا پایان سال ۱۳۹۹ نه‌تنها واکسیناسیون عمومی شروع نشد که حتی واکسیناسیون کادر درمان هم به اتمام نرسیده بود. متأسفانه دولت قبل در زمینه واکسیناسیون نمره قابل قبولی کسب نکرد و مهم‌ترین نکته منفی در این موضوع، نبود برنامه‌ریزی موثر و منسجم برای تولید و واردات واکسن کرونا بود. با این‌که تا پایان دولت روحانی یک سال و نیم از شروع کرونا می‌گذشت اما همچنان خبری از واردات درست و حسابی واکسن نبود و همچنان مردم برای تزریق واکسن، عازم ارمنستان و کشورهای مجاور می‌شدند که این به موج جدید ناراضیاتی آنها به خاطر تأخیر در واکسیناسیون انجامید. تنها قسمتی که وزارت بهداشت برای تهیه واکسن به آن ورود جدی داشت، موضوع خرید از چین و سبد کوواکس و هند بود. درحالی که ایران می‌توانست به عنوان کارآزمایی‌بانی در مطالعات واکسن‌های خارجی وارد شود و واکسیناسیون را در کشور سرعت بخشد. کما این‌که امارات با شرکت در مطالعه جهانی واکسن سینوفارم توانست به خوبی درصد زیادی از جمعیت خود را واکسینه کند. البته مشکل دیگر نگاه خوشبینانه به خارج از کشور و سرمایه‌گذاری نکردن اساسی تولید داخل بود. آن چیزی که بارها مسوولان وزارت بهداشت از آن سخن گفتند و به آن امید داشتند ورود واکسن از سازوکار کوواکس بود که قرار بود ۱۶/۸ میلیون دوز واکسن وارد ایران شود که تنها چهارمیلیون دوز از طریق این سازوکار وارد کشور شد. از سوی دیگر، اولین فراخوان سازمان غذا و دارو در مرداد ۱۳۹۹ و پس از گذشت شش ماه از شروع بحران کرونا انجام شد که این هم نقطه سوال برانگیز دیگری است که به هیچ عنوان قابل توجیه یا پذیرش نیست؛ بنابراین پیش خرید نکردن واکسن از شرکت‌های تولیدکننده سبب شد بسیاری از تولیدکنندگان واکسن و مشکل نقدینگی مواجه باشند و نتوانند اقدامات لازم را انجام دهند. لذا برنامه‌ریزی نکردن دقیق و ظرفیت شبکه‌های بهداشت برای تزریق واکسن هم سرفصل دیگری از ترک فعل‌های روحانی در مقابله با کرونا بود که توسط کمیسیون بهداشت مورد توجه قرار گرفت.

مواجه عجیب روحانی با درخواست‌ها برای پاسخگویی

در میانه همه‌گیری و مرگ و میرهای پرسرعت ناشی از پیک‌های کرونا به‌ویژه پیک چهارم، سازمان بازرسی کل کشور وارد عمل و خواستار توضیح مناسب رئیس‌جمهور شد. رئیس این سازمان بی‌توجهی به هشدارها و در عین حال اظهارنظرهای غیرکارشناسی و متناقض از سوی اعضای ستادملی مقابله با کرونا و فرارگاه عملیاتی آن ستاد و همچنین ناهماهنگی‌های موجود بین دستگاه‌های اجرایی و تدبیر نکردن به‌موقع بر اساس نظریات کارشناسان را موجب حوادث ناگوار، شیوع بیشتر بیماری و افزایش ابتلا و مرگ و میر دانسته بود. اما رئیس‌جمهور در واکنش به این نامه رسمی برای ارائه توضیح خطاب به رئیس، رئیس وقت قوه قضاییه گفت مطالب این گزارش نادرست است و اگر سایر گزارش‌های این سازمان این چنین باشد، باید بر این سازمان تأسف خود. دستورفرماید دقت لازم در گزارش‌ها انجام شود. در جلسات ستادملی، دادستان کل حضور دارند و از روند اقدامات مطلع هستند. کلیه تصمیمات ستادملی با اکثریت قاطع آراء و معمولاً به اتفاق آراء اتخاذ می‌شود. این نوع مواجهه عجیب روحانی با درخواست‌ها برای پاسخگویی نه تنها نشانه بی‌تدبیری بلکه نماد بی‌اعتنایی کامل به هشدارهای دستگاه‌های نظارتی و پاسخگو نبودن نسبت به مشکلات عدیده کرونایی و مرگ و میر صعودی مردم بی‌گناه بود.

سرفصل‌های یک بی‌تدبیری

بنابراین اگر بخواهیم از اقدامات نادرست و ترک فعل‌های روحانی به عنوان رئیس وقت ستادملی مقابله با کرونا در یک سال و نیم گذشته جمع‌بندی داشته باشیم باید گفت ناهماهنگی و تداخل بین وزارتخانه‌ها، جلوگیری نکردن از برخی فعالیت‌های غیرضروری مثل بازگشایی مدارس در مهرماه ۱۳۹۹، برگزاری کنکورهای سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰، آزمون‌های حضوری دانشگاه‌ها، تجمعات سیاست‌های بی ثبات و کم اثر در اعمال قرنطینه و تأخیر زیاد در تصمیم‌گیری‌ها و عدم قاطعیت در اجرا از خیز دوم به بعد، عدم ارتباط کافی و گفت‌وگوی صادقانه با مردم در جلب اعتماد و مشارکت عمومی و حتی ادامه دادن به شعارها و وعده‌هایی که اکثریت آنها محقق نشد، از دست دادن فرصت‌های طلایی برای اعلام ممنوعیت سفرهای نوروزی، تعطیلی مشاغل و بی‌توجهی به‌ویژه خریداری فوری واکسن‌های استاندارد خارجی در سطح گسترده قبل از شروع موج برگبار چهارم کرونا. اقدام موثر نکردن برای افزایش ظرفیت حمل‌ونقل عمومی به منظور کاهش زنجیره انتقال بیماری و با وجود هشدارهای مکرر کارشناسان، نبود استراتژی‌تزی واحد و مبتنی بر شواهد علمی و اجرای منظم برنامه‌های موثر به منظور کنترل و مهار کرونا به‌رغم آمار بالای مرگ و میر نسبت به جمعیت کشور و شاخص‌های جهانی، اصرار غیرعلمی در برخی دوران خیز یکمی کرونا مبنی بر روند رو به کاهش و عادی‌انگاری وضع موجود تنها برخی از سرفصل‌های اصلی گزارش کمیسیون بهداشت مجلس است که مجلس آن را به قوه قضاییه فرستاد. اما نکته پایانی هم این است که گرچه بررسی و رسیدگی به بی‌عملی دولت روحانی در مواجهه با هیولای کرونا قابل تقدیر است اما این نباید موجب بی‌توجهی به عملکرد دولت فعلی شود و عملکرد ستاد کرونا در این دوره نیز باید زیر ذره‌بین قرار گیرد. 